

Djuravdelningen

Vägledning för offentlig kontroll av obligatorisk salmonellakontroll av fjäderfän

Versionshistorik

Datum	Beskrivning	Ansvarig
2025-05-27	Vägledningen fastställd av biträdande avdelningschefen Ylva Purfürst	Klara Eskilsson, Malin Larsson och verksjuristerna Amanda Edlund och Ann Bladh
2026-03-20	Viktigaste förtydliganden/ändringar i sak: Avsnitt 6.1.3 och 10.1 Uppdatering avseende av Jordbruksverket utsedda veterinärer Avsnitt 12.3.1, 12.4.1 och 12.5.2 Tillägg i rutan med fördjupning för den som vill veta mer	Malin Larsson, Ann-Christine Ring och verksjuristen Anders Swahnberg
2026-04-07	Vägledningen fastställd av avdelningschefen Annett Kjellberg	Annett Kjellberg

Innehåll

Vägledning för offentlig kontroll av obligatorisk salmonellakontroll av fjäderfän	1
1 Inledning	5
1.1 Syfte med denna vägledning för offentlig kontroll	5
1.2 Beskrivning av kontrollområdet	5
1.3 Syfte med den offentliga kontrollen	6
2 Kontaktfunktioner/ kontaktpersoner	6
2.1 Kontaktfunktioner/kontaktpersoner vid Jordbruksverket	6
2.2 Information om andra lämpliga kontaktpersoner/myndigheter/organ	6
3 Definitioner	6
3.1 Offentlig kontroll	6
3.2 Kontrollvägledning	6
3.3 Kontrollobjekt	7
3.4 Kontrollpunkter	7
4 Tillämplig lagstiftning	7
4.1 Kort beskrivning av regelverket	7
5 Ansvarsfördelning inom kontrollområdet	8
5.1 Beskrivning av Jordbruksverkets ansvar	8
5.2 Övergripande beskrivning av övriga myndigheters ansvar	9
6 Kontrollobjekten	10
6.1 Kort beskrivning av kontrollobjekten och deras verksamhet	10
7 Riskanalys	11
7.1 Den offentliga kontrollen ska grundas på riskanalys	11
7.2 Jordbruksverkets riskanalys	12
8 Hur förbereds den offentliga kontrollen?	13
8.1 Årlig kontrollplan	13
8.2 Checklistor	13
8.3 Möjligheter till samordnad offentlig kontroll inom myndigheten	13
8.4 Centrala register tillgängliga för den offentliga kontrollen	13
9 Genomförande av den offentliga kontrollen	14
9.1 Föranmälan	14
9.2 Anpassning av kontrollmetod efter ny lagstiftning	15
9.3 Dokumentationskrav	16
10 Hantering av avvikelser som konstateras vid den offentliga kontrollen	16

10.1 Länsstyrelsens ansvar att följa upp avvikelser och vilka avvikelser som bör innebära en uppföljande kontroll	16
10.2 Förelägganden	17
10.3 Sanktionsavgifter	17
10.4 Överprövning av beslut	17
10.5 Åtalsanmälan.....	17
11 Jordbruksverkets behov av uppföljning.....	17
11.1 Generell beskrivning av behovet.....	17
11.2 Lämplig form för återrapportering.....	18
12 Avsnitt om kontrollpunkter	18
12.1 Allmänna krav på provtagning och analys	18
12.2 Detaljkrav för avelsfjäderfä som inte är ratiter	20
12.3 Detaljkrav för fjäderfä som inte är ratiter för slakt	22
12.4 Detaljkrav för unghöns för uppfödning till värphöns.....	23
12.5 Detaljkrav för värphöns för produktion av konsumtionsägg	24
12.6 Detaljkrav för vaktel för produktion av konsumtionsägg	26
12.7 Detaljkrav för ratiter	27

1 Inledning

Detta kontrollområde gäller regelefterlevnad gällande obligatorisk salmonellakontroll av fjäderfän.

1.1 Syfte med denna vägledning för offentlig kontroll

Jordbruksverket vill med denna kontrollvägledning ge råd åt länsstyrelsen som planerar och utför den offentliga kontrollen inom obligatorisk salmonellakontroll av fjäderfän. Målsättningen är att på ett samlat ställe tillhandahålla information om kontrollområdet, exempelvis gällande lagstiftning, kontaktpersoner, ansvarsfördelning och genomförandet av den offentliga kontrollen.

1.2 Beskrivning av kontrollområdet

Kontrollområdet gäller

- de djurhållare som omfattas av den obligatoriska salmonellakontrollen av fjäderfän,
- de veterinärer som utför myndighetens provtagning i de delar som faller inom föreskrifternas tillämpningsområde¹, samt
- de laboratorier som djurhållarna har anlitat för att utföra analys.

1.2.1 Skillnad på djurhållarens provtagning och myndighetens provtagning

I EU-lagstiftningen skiljs på det som kallas livsmedelsföretagarens provtagning och det som kallas myndighetens provtagning. I Sverige ska myndighetens provtagning göras av en av Jordbruksverket utsedd veterinär. Jordbruksverket kommer ta fram information kring begreppet ”av Jordbruksverket utsedd veterinär” och hur sådana veterinärer utses.

För livsmedelsföretagarens provtagning används i den svenska lagstiftningen begreppet ”djurhållarens provtagning”.

1.2.2 Avgränsningar av kontrollområdet

Kontrollområdet är avgränsat till de krav i SJVFS 2007:19 som riktas mot djurhållare, av Jordbruksverket utsedd veterinär och laboratorium.

¹ Observera att kontrollen av veterinärer inom detta kontrollområde avser det som faller inom de nämnda föreskrifternas tillämpningsområde. Kontrollen inom detta kontrollområde är därför inte samma som den tillsyn som görs enligt lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.

1.3 Syfte med den offentliga kontrollen

Syftet med den offentliga kontrollen är att säkerställa att djurhållare, av Jordbruksverket utsedd veterinär och laboratorium genomför obligatorisk salmonellakontroll av fjäderfän enligt kraven i EU-förordningar samt kompletterande nationella föreskrifter (SJVFS 2007:19).

Den offentliga kontrollen är viktig för att säkerställa att provtagning sker i enlighet med de krav som ställs, att Sverige fortsatt får behålla sina tilläggsgarantier för salmonella och i förlängningen bidra till att livsmedlen är fria från salmonella.

Jordbruksverket ska årligen rapportera till Europeiska kommissionen om hur kontrollen fungerar.

2 Kontaktfunktioner/ kontaktpersoner

2.1 Kontaktfunktioner/kontaktpersoner vid Jordbruksverket

Sakenhet är djurhälsoenheten, team djur- och folkhälsa. Enheten nås via djurfolkhalso@jordbruksverket.se.

2.2 Information om andra lämpliga kontaktpersoner/myndigheter/organ

Vid frågor om smittskydd och provtagningsinstruktioner kan Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) kontaktas på telefonnummer +46 18 67 40 00.

3 Definitioner

3.1 Offentlig kontroll

Med offentlig kontroll avses den verksamhet som behöriga myndigheter och kontrollorgan, till vilka kontrolluppgifter har delegerats, utför i syfte att kontrollera att aktörer följer tillämplig lagstiftning och myndighetsbeslut. Kontroll av om djur eller varor uppfyller krav i tillämplig lagstiftning är också offentlig kontroll.

3.2 Kontrollvägledning

Med kontrollvägledning förstås de råd och den samordning som Jordbruksverket enligt lagkrav ska ge kontrollmyndigheten.

Kontrollvägledningen ska genom samordning bidra till en enhetlig och verkningfull kontroll inom ett kontrollområde.

3.3 Kontrollobjekt

Kontrollobjekt är den eller det som är föremål för kontroll och kan vara en djurhållare, en av Jordbruksverket utsedd veterinär eller ett laboratorium.

3.4 Kontrollpunkter

Med kontrollpunkter menas de olika moment som ingår i den offentliga kontrollen.

4 Tillämplig lagstiftning

4.1 Kort beskrivning av regelverket²

Den lagstiftning som reglerar kontrollområdet är:

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003 av den 17 november 2003 om bekämpning av salmonella och vissa andra livsmedelsburna zoonotiska smittämnen
- Kommissionens förordning (EU) nr 200/2010 av den 10 mars 2010 om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003 vad gäller ett unionsmål för minskning av prevalensen av salmonellaserotyper i vuxna avelsflockar av Gallus gallus
- Kommissionens förordning (EU) nr 517/2011 av den 25 maj 2011 om tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003 vad gäller ett unionsmål för minskning av prevalensen av vissa serotyper av salmonella hos värphöns av Gallus gallus och om ändring av förordning (EG) nr 2160/2003 och kommissionens förordning (EU) nr 200/2010
- Kommissionens förordning (EU) nr 200/2012 av den 8 mars 2012 om ett unionsmål för minskning av Salmonella enteritidis och Salmonella typhimurium i slaktkycklingflockar, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003
- Kommissionens förordning (EU) nr 1190/2012 av den 12 december 2012 om ett unionsmål för minskning av Salmonella Enteritidis och Salmonella Typhimurium i kalkonflockar, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/99/EG av den 17 november 2003 om övervakning av zoonoser och zoonotiska smittämnen, om ändring av rådets beslut 90/424/EEG och om upphävande av rådets direktiv 92/117/EEG
- Zoonoslag (1999:658) K 100, är grunden i zoonoslagstiftningen och reglerar bland annat straffbestämmelser (12 §) samt möjligheten för kontrollmyndighet

² De gällande versionerna av EU-förordningarna finns på <https://eur-lex.europa.eu/>

att meddela de förelägganden som behövs för att denna lag ska följas (se 10 och 11 §§)

- Zoonosförordning (1999:660) K 101, beskriver bl.a. att länsstyrelsen ska utöva offentlig kontroll i detta fall (se 18 §)
- Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2007:19) om obligatorisk salmonellakontroll av fjäderfän. K 104.

5 Ansvarsfördelning inom kontrollområdet

5.1 Beskrivning av Jordbruksverkets ansvar

Jordbruksverket ska utföra de uppgifter en behörig myndighet har enligt de EU-bestämmelser som zoonoslagen kompletterar.³

Jordbruksverket är behörig myndighet att utöva offentlig kontroll av att sådana beslut följs som meddelas av verket med stöd av

1. zoonoslagen (1999:658),
2. föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, eller
3. EU-bestämmelser som lagen kompletterar.

Jordbruksverket är även behörig myndighet att utföra annan offentlig verksamhet som hänger samman med denna kontroll.⁴

Jordbruksverket samordnar länsstyrelsens kontrollverksamhet och lämnar stöd, råd och vägledning i denna verksamhet.⁵

Jordbruksverket får meddela föreskrifter om⁶

1. hur offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet ska bedrivas,
2. skyldighet för en kontrollmyndighet, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information till Jordbruksverket, och
3. skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information och ge in handlingar till den myndighet som har delegerat uppgiften.

³ 17 § zoonosförordningen (SFS nr 1999:660).

⁴ 18 § zoonosförordningen (SFS 1999:660.).

⁵ 18 a § zoonosförordningen (SFS nr 1999:660).

⁶ 19 § zoonosförordningen (SFS nr 1999:660).

Jordbruksverket ska även utföra uppgiften att samordna samarbetet och kontakterna med EU-kommissionen och övriga medlemsstater när det gäller offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet inom det aktuella kontrollområdet⁷.

Djurhälsoenheten är sakkunnig för kontrollområdet och ansvarar för kontrollvägledningen.

Djurregisterenheten ansvarar för anläggningsregistret.

Stöd- och samordningsenheten ansvarar för samordning av:

- årliga rapporten (samordnar rapportering, samt framtagandet av texter till rapporten).
- nationella kontrollplanen (samordnar produktion av texter, framtagande av mål, kontakter med Livsmedelsverket etc.).

5.2 Övergripande beskrivning av övriga myndigheters ansvar

Länsstyrelsen är behöriga myndigheter att utöva offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hör ihop med detta kontrollområde.⁸ Kraven regleras i såväl EU-lagstiftning som i nationell lagstiftning.

Länsstyrelsen ska sammanställa kontrollresultat och skicka sammanställningen till Jordbruksverket. Länsstyrelsen ska även vidta åtgärder om brister upptäcks i samband med kontrollen, exempelvis följa upp att konstaterade brister har rättats till samt besluta om förelägganden vid bristande efterlevnad, se mer om detta i avsnitt 10.

SVA är nationellt referenslaboratorium. Syftet med referenslaboratorier är främst att harmonisera analysarbetet och förbättra metoderna för laboratoriediagnostik och användningen av metoder. Referenslaboratoriet ska även vara stöd och rådgivande till andra officiella laboratorier som utför diagnostik inom området. SVA ansvarar också för att tillhandahålla provningsjämförelse en gång per år för att kontrollera laboratoriernas analysförmåga samt informera de officiella laboratorierna om förändringar inom området.

⁷ 18 a § zoonosförordningen (SFS nr 1999:660).

⁸ 18 § zoonosförordningen (SFS nr 1999:660).

6 Kontrollobjekten

6.1 Kort beskrivning av kontrollobjekten och deras verksamhet

Kontrollobjekten är djurhållare, av Jordbruksverket utsedda veterinärer och laboratorier.

6.1.1 Djurhållare

De djurhållare som är kontrollobjekt är de som äger eller på annat sätt ansvarar för fjäderfäanläggningar där det yrkesmässigt

1. drivs verksamhet för kläckning av ägg med samtidig ruvningskapacitet på fler än 1000 ägg,
2. föds upp fjäderfän för avelsändamål om anläggningen har en maximal kapacitet som överstiger 250 avelsfjäderfän,
3. hålls avelsfjäderfän som producerar kläckägg om anläggningen har en maximal kapacitet som överstiger 250 avelsfjäderfän,
4. föds upp fjäderfän för slakt om antalet djur som slaktas årligen överstiger 500,
5. föds upp unghöns till värphöns om anläggningen har en maximal kapacitet som överstiger 200 höns, och
6. hålls värphöns eller vaktlar för produktion av konsumtionsägg.⁹

Maxkapacitet är avgörande för om vissa anläggningar omfattas av reglerna och därmed av kontrollen. I de fall kapaciteten inte utnyttjas fullt ut gäller ändå reglerna utifrån maxkapacitet.

Reglerna som trädde i kraft den 1 april 2025 innebär att ratiter endast i liten utsträckning omfattas av kontrollområdet. Provtagningsreglerna är endast aktuella för verksamhetsutövare som föder upp och håller fler än 250 ratiter för avelsändamål alternativt för slakt om antalet djur som slaktas årligen överstiger 500.

Kontrollområdet omfattar *inte* anläggningar som enbart levererar konsumtionsägg direkt till konsument för enskilt bruk under förutsättning att anläggningens maximala kapacitet inte överstiger 200 värphöns eller vaktlar för produktion av konsumtionsägg.

⁹ 1 § SJVFS 2007:19.

Registrerade anläggningar finns i Jordbruksverkets anläggningsregister. Länsstyrelsen har möjlighet att få utdrag ur dessa register, se mer information under avsnitt 8.4.

6.1.2 Laboratorier

De laboratorier som är kontrollobjekt är de svenska veterinärmedicinska laboratorier som djurhållarna anlitar för analys av prover tagna enligt SJVFS 2007:19. Vilka laboratorier det är framgår av de rapporter om utförda provtagningar som skickas till länsstyrelsen av laboratorierna.

6.1.3 Av Jordbruksverket utsedda veterinärer

De veterinärer som är kontrollobjekt är de av Jordbruksverket utsedda veterinärer som djurhållarna anlitar för att ta prover i sina anläggningar.¹⁰ Jordbruksverket har genom beslut utsett samtliga officiella veterinärer med behörighet inom fjäderfå eller samtliga djurslag.¹¹ Övriga veterinärer utses av Jordbruksverket efter ansökan.

Listor med namn över officiella veterinärer samt veterinärer som utsetts efter ansökan finns på Jordbruksverkets webbplats.¹²

7 Riskanalys

7.1 Den offentliga kontrollen ska grundas på riskanalys

Riskanalys skapar förutsättningar för en verkningsfull offentlig kontroll med god kvalitet. Därför ska all offentlig kontroll grundas på en dokumenterad och fastställd riskanalys. Den offentliga kontrollen ska vara riskbaserad vilket betyder att kontrollfrekvens och kontrollens omfattning beror på riskens storlek.

Kontrollens frekvens, omfattning och inriktning ska utformas mot bakgrund av en riskanalys. Länsstyrelsen ska komplettera den riskanalys som görs av djurhälsoenheten (nedan).

För att kunna utföra en bra riskanalys är det viktigt att länsstyrelsernas förteckningar över anläggningarna hålls uppdaterade.

Genom att beakta tidigare kontrollresultat hos enskilda djurhållare med bristfällig provtagning kan riskobjekt identifieras.

¹⁰ 7 § SJVFS 2007:19.

¹¹ Diarienummer 6.2.18-00506/2026.

¹² [Lista på officiella veterinärer - Jordbruksverket.se](#) samt [Lista med veterinärer utsedda att ta prover inom den obligatoriska salmonellakontrollen av fjäderfån - Jordbruksverket.se](#)

7.2 Jordbruksverkets riskanalys

Enligt Jordbruksverkets riskanalys är det lämpligt att kontrollera nya anläggningar extra noga, för att se att de förstått reglerna.

Medvetenheten om vissa bestämmelser kan vara låg även hos andra än nya anläggningar, dels eftersom kraven i EU-lagstiftningen tills nu inte fullt ut implementerats nationellt, dels eftersom föreskrifterna är ändrade från och med den 1 april 2025. Detta gör att kontrollen de närmast följande åren bör fokusera på följande områden utan inbördes ordning (utöver ovanstående):

- Provtagning av avelsfjäderfå för uppfödning som utförs av en veterinär ska ske två veckor före värpstart eller flyttning till äggproduktionsanläggningen.
- Provtagning av avelsfjäderfå för äggproduktion som utförs av en av Jordbruksverket utsedd veterinär ska ske vid tre *specifika* tillfällen per produktionsomgång.
- Provtagning av avelsfjäderfå för äggproduktion som ska ske med olika metoder beroende på vilket system för träckhantering som finns i anläggningen.
- Provtagning av unghöns för uppfödning till värphöns som ska ske på kläckeri när djuren är daggamla.
- Provtagning av värphöns för produktion av konsumtionsägg som ska ske med olika metoder beroende på vilket system för träckhantering som finns i anläggningen.
- Ytterligare provtagning som ska utföras av en av Jordbruksverket utsedd veterinär i anläggningar med värphöns för produktion av konsumtionsägg.
- Att följesedel som skickas till laboratoriet innehåller den information som krävs.

Konsekvenserna av en eventuell smitta vid bristfällig provtagning anses vara högre i följande typ av produktion:

- Stora värphönsfloccar som levererar stora mängder konsumtionsägg.
- Stora avelsbesättningar som producerar stora mängder kläckägg.

Kontroll av anläggningar där det föds upp fjäderfån för slakt kan ges lägre prioritet än andra besättningar eftersom fjäderfå för slakt inte tas emot på slakteriet utan provtagning med negativt resultat avseende salmonella.

När det gäller den av Jordbruksverket utsedda veterinären bör den offentliga kontrollen under de närmast följande åren fokusera på de områden där kraven som gäller provtagning förändrats (se ovan). Detta för att säkerställa att provtagningen utförts med rätt metod.

När det gäller laboratorierna bör den offentliga kontrollen under de närmast följande åren fokusera på innehållet i de journaler som skickas till länsstyrelsen. Kontrollen av laboratoriernas analysmetod samt poolning av prover kan genomföras med låg frekvens.

Kontrollen som gäller anteckningar av verksamhet som till exempel kläckning av ägg, kan ges låg prioritet eftersom detta inte är det utpekade syftet med den offentliga kontrollen.

8 Hur förbereds den offentliga kontrollen?

8.1 Årlig kontrollplan

Länsstyrelsen bör årligen upprätta en plan för den offentliga kontrollen. Vid upprättandet av denna plan bör hänsyn tas till resultatet av genomförd riskanalys. Länsstyrelsen bör även beakta eventuella mål för kontrollområdet i Sveriges fleråriga nationella kontrollplan.

Med utgångspunkt i riskanalysen beslutar sedan länsstyrelsen hur många fysiska kontroller som ska utföras under året, samt vilka verksamheter som ska kontrolleras i första hand.

8.2 Checklistor

Den offentliga kontrollen bör baseras på checklistor som länsstyrelsen fastställer. Dessa checklistor ska länsstyrelsen utarbeta med tillämplig lagstiftning, kontrollvägledning och resultatet av genomförd riskanalys som grund.

8.3 Möjligheter till samordnad offentlig kontroll inom myndigheten

En viktig målsättning för all offentlig kontroll är att bördan för kontrollobjekten ska vara så liten som möjligt. Ett led i detta är att, där så är möjligt, samordna offentlig kontroll inom flera områden för att därigenom hålla nere antalet besök hos kontrollobjektet. Den offentliga kontrollen ska genomföras effektivt men om möjligt anpassas så att den inte i onödan påverkar företagets verksamhet negativt eller lägger onödig börda på företaget. Det kan exempelvis handla om när under dagen kontrollen utförs.

8.4 Centrala register tillgängliga för den offentliga kontrollen

Den som är ansvarig för en anläggning med fjäderfän eller ett kläckeri ska registrera sin anläggning i Jordbruksverkets anläggningsregister.

Det är lämpligt att länsstyrelsen har en uppdaterad förteckning över fjäderfäanläggningarna i länet för att kunna genomföra efterlevnadskontroll av

föreskrifterna SJVFS 2007:19. I förteckningen bör de uppgifter ingå som behövs för att kunna utföra kontrollen. Kategori av djur (produktionsform) bör framgå av registren liksom anläggningens maximala kapacitet. Registrerade anläggningar finns i Jordbruksverkets anläggningsregister. Länsstyrelsen har möjlighet att få utdrag ur dessa register.

Utifrån kategorier av djur kan Jordbruksverket göra registerutdrag över aktuella anläggningar. Uppgifter om vilka anläggningar som finns registrerade i länet kan fås via djurregisterenheten, Jordbruksverket, djurregister@jordbruksverket.se. Jordbruksverket kommer göra en sekretessprövning på de uppgifter länsstyrelsen begär ut. För att Jordbruksverket ska kunna göra en korrekt sekretessprövning bör länsstyrelsen vara tydlig och specificera vilka uppgifter de begär ut samt vad uppgifterna ska användas till och enligt vilken bestämmelse. Som exempel kan ”den obligatoriska salmonellakontrollen av fjäderfän enligt föreskrifterna SJVFS 2007:19” nämnas.

9 Genomförande av den offentliga kontrollen

9.1 Föranmälan

Jordbruksverket vägleder, enligt beslut från den 18 mars 2021 med diarienummer 6.1.17-04432/2021, enligt följande när det gäller föranmälan eller så kallad avisering av kontroll:

- Vid kontroller som görs rutinmässigt (exempelvis så kallade ordinariekontroller eller normalkontroll) bör en föranmälan göras för att skapa goda förutsättningar för kontrollen. Föranmälan bör dock inte göras tidigare än 24 timmar innan kontrollens genomförande.
- Vid uppföljande kontroller bör syftet och vad som ska kontrolleras avgöra om det är lämpligt att föranmäla eller inte. Föranmälan bör dock inte göras tidigare än 24 timmar innan kontrollens genomförande.
- Vid kontroll som utförs med anledning av anmälan bör inte någon föranmälan göras.
- Vid revisioner eller kontroller som tar längre tid i anspråk, som exempelvis en systematisk genomgång av företagets rutiner, är det motiverat att föranmäla kontrollen och i de fallen gärna i god tid.

Den regelbundna, rutinmässiga kontrollen som länsstyrelsen har planerat att genomföra kan och bör föranmälas. Det baserar vi delvis på att det i dessa fall inte finns skäl för att utgå från att det finns brister hos kontrollobjekten. Vi bedömer även att om det finns underliggande brister, tillfälliga eller systematiska, märks dessa oftast även om snabba åtgärder har gjorts. Vår slutsats är därför att fördelarna med att föranmäla dessa kontroller är fler än nackdelarna. Vid kontroller som görs

rutinmässigt bör därför en föransmälan göras för att skapa goda förutsättningar för kontrollen.

Vid uppföljande kontroller bör syftet och vad som ska kontrolleras avgöra om föransmälan bör göras eller inte. Vid exempelvis kontroll av om företaget har vidtagit vissa tekniska åtgärder som ombyggnationer, installationer eller liknande kan föransmälan göras utan att det får en negativ effekt på kontrollens syfte. Vid kontroll av andra aspekter kan däremot en föransmälan få en negativ effekt på kontrollens syfte. Som exempel kan nämnas kontroll av dagliga skötselrutiner som utfodring av djur eller renhållning av djurutrymmen inom djurskyddsområdet. I dessa fall bedömer vi att möjligheten att föransmäla är mer begränsad. I bedömningen kan även vägas in vilken riskkategori företaget är klassat i. Om det är lämpligt eller inte att göra en föransmälan vid uppföljande kontroller bör alltså bedömas från fall till fall.

När det gäller kontroller som görs som följd av anmälningar eller klagomål bedömer vi att det inte är lämpligt att dessa kontroller föransmäls. I dessa fall finns det skäl att misstänka att det finns brister hos den som ska kontrolleras och en föransmälan skulle kunna göra det lättare att dölja dessa brister och risken är då att de inte kommer att åtgärdas. Vår bedömning är att nackdelarna med föransmälan vid anmälningsärenden väger tyngre än fördelarna.

Vid revisioner eller kontroller som omfattar en systematisk genomgång av företagets rutiner behöver man ofta träffa specifika personer för att få svar på frågorna. Det är då motiverat att föransmäla kontrollen och i de fallen gärna i god tid. Kontroller som tar längre tid, exempelvis om kontroll utförs av fler lagstiftningsområden samtidigt, där kontrollobjekten ligger avsides eller där kontrollobjekten har tillgänglig personal på oregelbundna tider kan också utgöra skäl för föransmälan för att kontrollerna ska kunna utföras. En motivering till varför föransmälan bedömdes som nödvändig bör anges i kontrollrapporten.

9.2 Anpassning av kontrollmetod efter ny lagstiftning

Kontrollmetoden och kontrollens utförande behöver anpassas utifrån den uppdaterade lagstiftningen, vilken beskrivs i denna vägledning.

Kontrollen har tidigare varit uppbyggd utifrån principen att länsstyrelsen hämtar information om utförd provtagning via journaler från laboratorierna som innehåller uppgifter från följesedlar och analysvar. Det finns inget krav på att följesedeln ska innehålla information om inhysningssystem och träckhantering. Av denna anledning behöver sådan information samlas in på annat sätt för att genomföra kontroll av att rätt provtagning har gjorts, utifrån det inhysningssystem och den träckhantering som finns på anläggningarna. Som exempel kan nämnas provtagningen av frigående värphöns. Den provtagning som tidigare utfördes i form av sockprov ska numera utföras med antingen sockprov eller med sockprov och tygsavbar, beroende på hur träcket tas omhand i stallet. För att säkerställa att

djurhållaren har anpassat provtagningen till den nya lagstiftningen behöver länsstyrelsen ha kännedom om förhållandena på anläggningen.

9.3 Dokumentationskrav

Varje utförd offentlig kontroll ska dokumenteras enligt 27 § förvaltningslagen (2017:900) och artikel 13 i förordning (EU) 2017/625¹³. I de fall offentlig kontroll inte varit möjlig att göra vid ett besök på en anläggning ska detta dokumenteras.

10 Hantering av avvikelser som konstateras vid den offentliga kontrollen

10.1 Länsstyrelsens ansvar att följa upp avvikelser och vilka avvikelser som bör innebära en uppföljande kontroll

Länsstyrelsen har ansvar för att följa upp att avvikelser som konstateras i kontrollen åtgärdas av djurhållaren, den av Jordbruksverket utsedda veterinären och laboratoriet. Om avvikelser påvisas i den offentliga kontrollen bör uppföljande kontroll göras i form av ett besök eller en administrativ uppföljning.

Saknas provsvar från en anläggning eller om det upptäcks brister i provtagningen bör kontakt omgående tas med djurhållaren.

Om brister upptäcks i kvartalsrapporten bör länsstyrelsen utreda orsaken till bristen och bedöma om det behövs ytterligare åtgärder i form av kontrollbesök, förelägganden eller annan åtgärd.

Kontakt bör tas med djurhållaren om veterinären som utfört provtagning inte är utsedd av Jordbruksverket. Kontrollen gäller provtagning som utförts från och med den 15 april 2026.

¹³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll).

Uppföljande kontroll bör i synnerhet göras i det fall det vid den planerade kontrollen konstateras:

- Systematiska avvikelser
- Utebliven provtagning
- Felaktig provtagning

10.2 Förelägganden

Förelägganden bör tillämpas i de fall kontrollobjekten inte visar vilja att vidta nödvändiga åtgärder eller då brister inte är åtgärdade vid en uppföljande kontroll. Föreläggande bör också tillämpas i de fall allvarigare brister uppdagats. Lagstöd för detta finns i 10 § zoonoslagen (1999:658).

10.3 Sanktionsavgifter

Inga sanktionsavgifter förekommer inom detta kontrollområde.

10.4 Överprövning av beslut

Beslut som fattats med stöd av zoonoslagen, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller de EU-bestämmelser som lagen kompletterar kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol.¹⁴

10.5 Åtalsanmälan

När det föreligger en klar misstanke om att en straffbar överträdelse har begåtts i ett ärende ska som huvudregel en åtalsanmälan göras. Prövningen ska endast omfatta brottets objektiva sida, dvs. de faktiska omständigheterna. Det subjektiva rekvisitet, dvs. om uppsåt eller oaktsamhet föreligger ska inte prövas.

11 Jordbruksverkets behov av uppföljning

11.1 Generell beskrivning av behovet

Jordbruksverket har som central kontrollmyndighet ett ansvar för att följa upp den offentliga kontrollen.

Utvärdering och uppföljning av kontrollen på området utgörs av det arbete som sker kopplat till den årliga rapporten om kontroll i livsmedelskedjan, som senast den 31 augusti varje år ska göras till EU-kommissionen enligt artikel 113 i EU:s kontrollförordning. Djuravdelningen ansvarar för den årliga rapporten.

¹⁴ 13 och 13 a § zoonoslag 1999:658.

11.2 Lämplig form för återrapportering

Jordbruksverket sammanfattar kontrollresultatet i den årliga rapporten till kommissionen enligt artikel 113 i EU:s kontrollförordning.

Länsstyrelsen ska till Jordbruksverket en gång per år, dock senast den 15 mars, skicka en sammanställning av resultatet av kontrollen utifrån de journaler som avses i 11 § SJVFS 2007:19. Sammanställningen ska lämnas digitalt¹⁵ genom en årlig enkät som stöd- och samordningsenheten på Jordbruksverket skickar till länsstyrelsen.

Djurhälsoenheten analyserar resultatet. Vid behov ställer djurhälsoenheten följdfrågor till länsstyrelsen eller tar initiativ till en muntlig diskussion kring resultaten vid ett s.k. analysmöte.

12 Avsnitt om kontrollpunkter

Detaljkraven nedan för olika djurkategorier finns i bilagan till SJVFS 2007:19. Kontrollpunkterna är indelade på samma sätt som i bilagan.

12.1 Allmänna krav på provtagning och analys

12.1.1 Ansvar för att prover tas

Djurhållaren ska se till att provtagning sker på det sätt och i den omfattning som anges i bilagan till föreskrifterna SJVFS 2007:19.¹⁶ Denna provtagning kallas i EU-förordningarna ”livsmedelsföretagarens provtagning”.

Djurhållaren ska se till att en av Jordbruksverket utsedd veterinär tar de prover som anges i bilagan till föreskrifterna SJVFS 2007:19. Den av Jordbruksverket utsedda veterinären ska se till att proverna tas på det sätt som anges i bilagan.¹⁷ Denna provtagning kallas i EU-förordningarna för ”den behöriga myndighetens provtagning”.

Ett prov taget av en av Jordbruksverket utsedd veterinär får ersätta motsvarande prov taget av djurhållaren.¹⁸

¹⁵ 16 § SJVFS 2007:19.

¹⁶ 6 § SJVFS 2007:19.

¹⁷ 7 § SJVFS 2007:19.

¹⁸ 6 § SJVFS 2007:19.

12.1.2 Ansvar för att prover skickas till laboratorium¹⁹

Djurhållaren ansvarar för att sända prov som tagits enligt SJVFS 2007:19 tillsammans med en följesedel till det svenska veterinärmedicinska laboratorium som djurhållaren anlitar för mikrobiologisk analys avseende salmonella.

Den av Jordbruksverket utsedda veterinären ansvarar för att prover skickas till laboratoriet om prover tagits enligt 7 § SJVFS 2007:19.

12.1.3 Krav på följesedel för prover²⁰

Den djurhållare eller den av Jordbruksverket utsedda veterinär som ansvarar för att prover skickas till det laboratorium som anlitas för analys (se avsnitt 12.1.2), ansvarar även för att följesedeln åtminstone innehåller information om:

1. Djurhållarens kontaktuppgifter.
2. Län där anläggningen är belägen.
3. Anläggningens registreringsnummer.
4. Flockens produktionsinriktning.
5. Flockens unika identitet, som ska anges på samma sätt under hela produktionsperioden på anläggningen.
6. Datum för när provtagningen skett.
7. Djurens ålder i antal veckor vid provtagningen.
8. Provtagningen har utförts av djurhållare eller av en av Jordbruksverket utsedd veterinär, samt i så fall namn på veterinären.
9. För anläggningar med värphöns för produktion av konsumtionsägg ska följesedeln dessutom innehålla information om:
 - a) Datum vid insättning i äggproduktionsanläggningen.
 - b) Djurens ålder i antal veckor vid insättning i äggproduktionsanläggningen.

12.1.4 Krav på analys av uttagna prover²¹

Det veterinärmedicinska laboratorium som anlitas för analys av prover enligt bilagan till SJVFS 2007:19, ska utföra analysen enligt Internationella standardiseringsorganisationens standardmetod, EN ISO 6579-1 eller med alternativa metoder om de validerats enligt EN ISO 16140-2. Laboratoriet ska poola de prover som anges i bilagan till föreskrifterna. Poolningen avser prover

¹⁹ 9 § SJVFS 2007:19.

²⁰ 9 § SJVFS 2007:19.

²¹ 10 § SJVFS 2007:19.

från varje enskilt provtagningstillfälle och djurutrymme. Poolningen ska ske enligt följande:

1. Två par sockprover ska poolas till ett prov.
2. Fem par sockprover ska poolas till två prover.
3. Två träckprover ska poolas till ett prov.
4. Ett par sockprover och två tygsvabbar med träck från anläggningar med avelsfjäderfä för äggproduktion ska poolas genom att sockproverna poolas för sig och tygsvabbarna poolas för sig.
5. Fyra tygsvabbar med träck från anläggningar med värphöns för produktion av konsumtionsägg i inredd bur ska poolas till ett prov.
6. Ett par sockprover och två tygsvabbar med träck från anläggningar med frigående värphöns för produktion av konsumtionsägg ska poolas till ett prov.

12.1.5 Krav på rapportering²²

Det veterinärmedicinska laboratorium som anlitas för analys ska registrera samtliga inkommande prover och analysresultat länsvis i en särskild journal.

Journalen ska innehålla de uppgifter i följesedeln som anges i punkt 3–9 i avsnitt 12.1.3 samt uppgifter om typ och antal prover som tagits. Journalen ska föras på ett sådant sätt att det enkelt går att kontrollera om provtagning enligt SJVFS 2007:19 har skett på anläggningar inom länet.

Journalen ska före den 15 januari, den 15 april, den 15 juli och den 15 oktober varje år skickas till länsstyrelsen i det län där anläggningen finns.

12.2 Detaljkrav för avelsfjäderfä som inte är ratiter

12.2.1 Avelsfjäderfä för uppfödning²³

Gällande avelsfjäderfä, som inte är ratiter, för uppfödning på anläggning med en maximal kapacitet som överstiger 250 avelsfjäderfän ska provtagning utföras av djurhållaren när djuren är

- a) daggamla,
- b) fyra veckor, samt
- c) två veckor före värpstart eller flyttning till äggproduktionsanläggningen.

²² § 11 SJVFS 2007:19.

²³ Punkt 1.1 i bilaga till SJVFS 2007:19.

Provtagning enligt led c ska utföras av en av Jordbruksverket utsedd veterinär i en flock per anläggning en gång per år.

Provtagning enligt led a ska bestå av ett prov med poolat material i form av meconium från 250 djur från varje föräldragrupp på kläckeri.

Provtagning enligt led b och c ska ske på anläggningen och ska bestå av två par sockprov per provtagningstillfälle och djurutrymme. Proverna ska tas inomhus. Ytan för det utrymme där den flock som ska undersökas hålls delas in i två områden. Ett par sockor ska representera hela ytan av ett område.

12.2.2 Avelsfjäderfä för äggproduktion²⁴

Gällande avelsfjäderfä, som inte är ratiter, för äggproduktion på anläggning med en maximal kapacitet som överstiger 250 avelsfjäderfän ska provtagning utföras av djurhållaren på anläggningen varannan vecka.

Provtagning ska utföras på anläggningen av en av Jordbruksverket utsedd veterinär tre tillfällen per produktionsomgång, nämligen

- a) inom fyra veckor efter det att värperioden börjat eller efter flyttning till äggproduktionsanläggningen,
- b) när djuren är 30–45 veckor för kalkoner, när djuren är 35–50 veckor för övriga fjäderfä, samt
- c) mot slutet av värperioden, men tidigast åtta veckor före produktionscykelns slut.

I system där största delen av träcket hamnar i bädden ska provtagningen bestå av fem par sockprov per provtagningstillfälle och djurutrymme.

I flervåningssystem eller stall för frigående höns där största delen av träcket avlägsnas från stallet med gödselmattor ska provtagningen bestå av ett par sockprover och två tygsvabbar med träck per provtagningstillfälle och djurutrymme.

Provtagning utförd av djurhållaren ska ske på det sätt som anges i punkt 2.2.2.1 b eller e i bilagan till förordning (EU) nr 200/2010. När det gäller den provtagning som djurhållaren gör enligt 2.2.2.1 b i förordningen ska den utföras på det sätt som anges i 2.2.2.1. b i.

Provtagning utförd av en av Jordbruksverket utsedd veterinär ska ske på det sätt som anges i punkt 2.2.2.2 i bilagan till förordning (EU) nr 200/2010.

²⁴ Punkt 1.2 i bilaga till SJVFS 2007:19.

12.3 Detaljkrav för fjäderfä som inte är ratiter för slakt

Eftersom det inte finns ett separat avsnitt om vaktel för slakt så omfattas vaktlar av de särskilda reglerna för fjäderfä för slakt.

12.3.1 Fjäderfä för slakt²⁵

Gällande fjäderfä, som inte är ratiter, som föds upp för slakt på anläggning där antalet djur som slaktas årligen överstiger 500, ska provtagning utföras av djurhållaren högst tre veckor före slakt. Resultaten av provanalysen måste vara kända innan djuren lämnar anläggningen för att slaktas.

Provtagning ska utföras av en av Jordbruksverket utsedd veterinär i en flock per anläggning en gång per år.

Provtagningen ska bestå av två par sockprov per provtagningstillfälle och djurutrymme.

Provtagning ska ske på det sätt som anges i punkt 2.2.1 i bilagan till förordning (EU) nr 200/2012.

Fördjupning för den som vill veta mer: Första meningen under rubriken i 2.1 i bilagan till SJVFS 2017:19 är "Gällande fjäderfä, som inte är ratiter, för slakt på anläggning där antalet djur som slaktas årligen överstiger 500, som anges i 1 § 4 gäller följande.". Här anges alltså tillämpningsområdet. Även om vi hänvisar till förordning (EU) nr 200/2012 (som är en förordning för slaktkycklingar) i vissa delar så styr inte förordning (EU) nr 200/2012 tillämpningsområdet i SJVFS 2017:19. Därmed finns grund att anmärka på om djurhållare med till exempel gäss och andra djurslag som inte är ratiter, inte provtar enligt 2.2.1 i bilagan till förordning (EU) nr 200/2012.

På vissa anläggningar är antalet djur som slaktas inte känt vid årets början. Då är det prognosen som avgör. Det innebär att anläggningar omfattas av kravet på provtagning redan genom prognosen att antalet djur som slaktas årligen överstiger 500.

12.3.2 Särskilda anvisningar för vissa typer av anläggningar med slaktkyckling och kalkon²⁶

För anläggningar med slaktkyckling och kalkon gäller dessutom följande särskilda anvisningar utöver vad som anges i avsnitt 12.3.1 ovan (punkt 2.1 i bilaga till SJVFS 2007:19).

²⁵ Punkt 2.1 i bilaga till SJVFS 2007:19.

²⁶ Punkt 2.2 i bilaga till SJVFS 2007:19.

För frigående flockar med tillgång till utevistelse ska proverna endast samlas in inne i stallarna.

När det inte är möjligt att gå in i stallarna därför att utrymmet är begränsat i flockar med färre än 100 djur och det därför inte går att ta sockprover genom att gå runt kan provet tas med handen med samma typ av tygsvabbar som används för damm. Detta görs genom att svabbarna gnids över ytor med färskt träck eller om detta inte är möjligt genom andra lämpliga insamlingsmetoder för träck.

12.3.3 Delad slakt av fjäderfä²⁷

Vid slakt av fjäderfän från en djuromgång där slakten sker under en tid som överstiger 10 dagar ska djurhållaren ta prover högst 10 dagar före varje slakttillfälle. Resultaten av provanalysen måste vara kända innan djuren lämnar anläggningen för att slaktas.

Provtagningen ska bestå av två par sockprov per provtagningstillfälle och djurutrymme.

Om Jordbruksverket bedömt att salmonellastatusen inte förändras under en period med slakt uppdelad på ett flertal tillfällen kan anläggningar efter beslut från Jordbruksverket undantas från kravet på provtagning högst 10 dagar före varje slakttillfälle. Den period som ett provresultat avser kan som längst vara 21 dagar.

12.4 Detaljkrav för unghöns för uppfödning till värphöns

Begreppet värphöns syftar på *Gallus gallus* och omfattar inte till exempel gäss eller vaktlar.

12.4.1 Unghöns för uppfödning till värphöns²⁸

Gällande unghöns för uppfödning till värphöns på anläggning där maximal kapacitet överstiger 200 höns ska provtagning utföras av djurhållaren när djuren är

- a) daggamla, samt
- b) två veckor före värpstart eller flyttning till äggproduktionsanläggningen.

Provtagning två veckor före värpstart eller flyttning till äggproduktionsanläggningen ska utföras av en av Jordbruksverket utsedd veterinär i en flock per anläggning en gång per år.

²⁷ Punkt 2.3 i bilaga till SJVFS 2007:19.

²⁸ Punkt 3.1 i bilaga till SJVFS 2007:19.

Provtagningen av daggamla djur ska göras på något av nedanstående sätt:

- a) Ett prov med poolat material i form av 50 ml meconium från kycklingar från varje föräldragrupp och kläckdag på kläckeri.
- b) Ett samlingsprov från minst två fuktade provtagningsdukar, 30x30 cm, varje kläckdag på kläckeri. Samlingsprovet ska tas där alla kycklingar passerar.

Om inhysning sker i frigående system ska provtagningen som görs två veckor före värpstart eller flyttning till äggproduktionsanläggningen bestå av två par sockprov per provtagningstillfälle och djurutrymme. Proverna ska tas inomhus.

Ytan för det utrymme där den flock som ska undersökas hålls, delas in i två områden. Ett par sockor ska representera hela ytan av ett område.

Om inhysning sker i inredd bur ska provtagningen som görs två veckor före värpstart eller flyttning till äggproduktionsanläggningen bestå av 150 gram träck per provtagningstillfälle och djurutrymme. Ett representativt prov ska samlas in från transportband, gödselmattor, skrapor eller gödselkällare beroende på vad som är tillämpligt.

Fördjupning för den som vill veta mer: Om unghönsen på grund av förmedling är på två eller flera unghönsuppfödningssystem finns inte krav på provtagning när de flyttas mellan olika unghönsuppfödare.

Anläggningens maximala kapacitet på över 200 höns syftar på det totala antalet unghöns och värphöns.

12.5 Detaljkrav för värphöns för produktion av konsumtionsägg

Begreppet värphöns syftar på *Gallus gallus* och omfattar inte till exempel gäss eller vaktlar.

12.5.1 Värphöns för produktion av konsumtionsägg inredd bur²⁹

Gällande värphöns för produktion av konsumtionsägg i inredd bur ska provtagning utföras av djurhållaren var 15:e vecka med start då hönsen är mellan 22 till 26 veckor gamla.

Provtagning ska utföras av en av Jordbruksverket utsedd veterinär i en flock per anläggning en gång per år.

²⁹ Punkt 4.1 i bilaga till SJVFS 2007:19.

Om det samlas tillräckligt med träck på skrapor eller bandrensare vid bandens ändrar där tömningen sker ska provtagningen bestå av 2x150 gram träck.

Om det inte samlas tillräckligt med träck på skrapor eller bandrensare vid bandens ändrar där tömningen sker ska provtagningen bestå av fyra tygsvabbar med träck.

Provtagning ska ske på det sätt som anges i punkt 2.2.1 a i bilagan till förordning (EU) nr 517/2011.

12.5.2 Värphöns för produktion av konsumtionsägg frigående³⁰

Gällande frigående värphöns för produktion av konsumtionsägg ska provtagning utföras av djurhållaren var 15:e vecka med start då hönsen är mellan 22 till 26 veckor gamla.

Provtagning ska utföras av en av Jordbruksverket utsedd veterinär i en flock per anläggning en gång per år.

I system där största delen av träcket hamnar i bädden ska provtagningen bestå av två par sockprov per provtagningstillfälle och djurutrymme.

I flervåningssystem eller andra system för frigående höns där största delen av träcket avlägsnas från stallet med gödselmattor ska provtagningen bestå av ett par sockprover och två tygsvabbar med träck per provtagningstillfälle och djurutrymme.

Provtagning ska ske på det sätt som anges i punkt 2.2.1 b i bilagan till förordning (EU) nr 517/2011.

Fördjupning för den som vill veta mer: Notera att i Sverige tillämpas kraven på provtagning av värphöns för produktion av konsumtionsägg även på anläggningar med färre än 1000 fåglar, med undantag för anläggningar som enbart levererar konsumtionsägg direkt till konsument för enskilt bruk under förutsättning att anläggningens maximala kapacitet inte överstiger 200 värphöns eller vaktlar för produktion av konsumtionsägg.

På mindre anläggningar kan det förekomma grupper av djur med blandad ålder. Om en eller flera grupper betraktas som en flock (enligt definitionen av flock i föreskrifterna) ska dessa provtas minst var 15:e vecka. Vid varje ny insättning med djur måste flocken provtas då de är mellan 22 till 26 veckor gamla, oberoende av när föregående provtagning gjordes och oavsett ålder på resterande djur i gruppen.

³⁰ Punkt 4.2 i bilaga till SJVFS 2007:19.

12.5.3 Ytterligare provtagning som ska utföras av en av Jordbruksverket utsedd veterinär³¹

Där det hålls värphöns för produktion av konsumtionsägg ska den av Jordbruksverket utsedda veterinären oavsett inhysningssystem, utöver de prover som anges i avsnitt 12.5.1 och 12.5.2 ovan (punkt 4.1 och 4.2 i bilagan till SJVFS 2007:19), dessutom ta minst ett ytterligare prov i form av ett dammprov. Detta prov ska tas i en flock per anläggning en gång per år i samband med det årliga besöket för provtagning enligt avsnitt 12.5.1 och 12.5.2 ovan (punkt 4.1 och 4.2 i bilagan till SJVFS 2007:19). Provet tas med en eller flera fuktade tygsvabbar motsvarande en total ytareal på minst 900 cm² för uppsamling av damm från flera olika ställen i stallen. Varje svabb ska vara ordentligt täckt med damm på båda sidor.

För att garantera att provtagningen är representativ ska om flockens spridning eller storlek kräver det ytterligare prov tas utöver de som tas enligt första stycket. När ytterligare prover krävs ska framgå av instruktioner från SVA. *Instruktioner enligt detta stycke håller på att tas fram.*

Provtagning enligt första och andra stycket ska utföras i enlighet med instruktioner från Jordbruksverket och SVA.

12.6 Detaljkrav för vaktel för produktion av konsumtionsägg

Detaljkrav finns gällande vaktel för produktion av konsumtionsägg. Notera att anläggningar med vaktlar även omfattas av detaljkraven i avsnitt 12.2 och 12.3 (punkt 1 och 2 i bilagan till SJVFS 2007:19).

12.6.1 Vaktel för produktion av konsumtionsägg³²

Gällande vaktel för produktion av konsumtionsägg ska provtagning utföras av djurhållaren två gånger per år med minst fem månaders mellanrum.

Provtagning ska utföras av en av Jordbruksverket utsedd veterinär i en flock per anläggning en gång per år.

Provtagningen ska bestå av två par sockprov per provtagningstillfälle och djurutrymme.

När det inte är möjligt att gå in i stallarna därför att utrymmet är begränsat och det därför inte går att ta sockprover genom att gå runt kan provet tas med handen med

³¹ Punkt 4.3 i bilaga till SJVFS 2007:19.

³² Punkt 5.1 i bilaga till SJVFS 2007:19.

samma typ av tygsvabbar som används för damm. Detta görs genom att svabbarna gnids över ytor med färskt träck eller om detta inte är möjligt genom andra lämpliga insamlingsmetoder för träck.

12.7 Detaljkrav för ratiter

12.7.1 Ratiter för avelsändamål³³

Gällande ratiter för avelsändamål, där anläggningen har en maximal kapacitet som överstiger 250 avelsfjäderfän, ska provtagning utföras av djurhållaren var tredje månad.

Provtagningen ska bestå av två par sockprov eller 2x75 gram träck per provtagningstillfälle och djurutrymme.

Det finns inga krav på provtagning som ska utföras av en av Jordbruksverket utsedd veterinär.

12.7.2 Ratiter för slakt³⁴

Gällande ratiter som föds upp för slakt, på anläggning där antalet djur som slaktas årligen överstiger 500, ska provtagning utföras av djurhållaren före slakt.

Provtagningen ska bestå av två par sockprov eller 2x75 gram träck per provtagningstillfälle och djurutrymme.

Det finns inga krav på provtagning som ska utföras av en av Jordbruksverket utsedd veterinär.

³³ Punkt 6.1 i bilaga till SJVFS 2007:19.

³⁴ Punkt 6.2 i bilaga till SJVFS 2007:19.